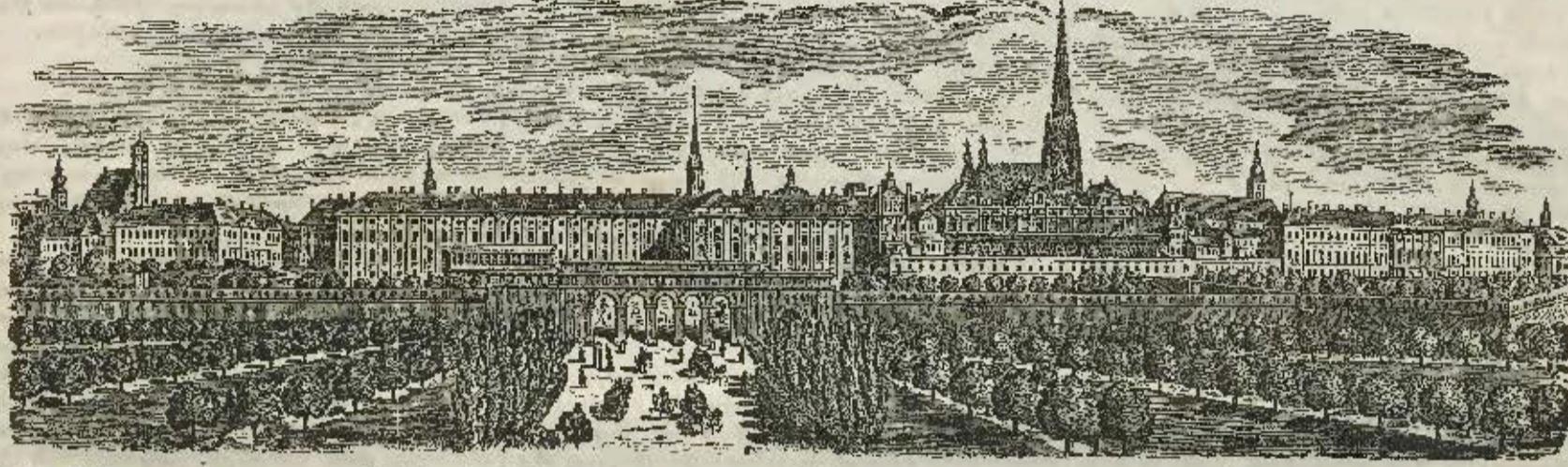

Empress of India

附錄 45

ԴԱՎԻԴ ՄԵՐՏԻ (ՏԵՂ ՀՈԿՅԵՄԵՐԻ)

1853

卷之三

ԱՐԵՎԻ ՏԱՐԱԿԱՆ ՊԱՐԱԳԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՐԵՎԻ ՏԱՐԱԿԱՆ ՊԱՐԱԳԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԲԵՐԴԻՆ. Այս առերուժեան գաղղրապէջի հետ սմեցած յաբակը բարեւստիւլի:

Digitized by srujanika@gmail.com

8-100

Այս առաջին շաբաթութերի 27ին արեւելքը ան խընդունված է համար կազմակերպութեալ և անդրբնակա հաստատեցը կ

Անզիւ պերջին առենիկը հրատարակուած պաշտոնակից գրամի թիմակիքն է կ'երեւայ, շատ տեմբուեր միշտ կառապանուազուց մէջ եղան ինչդիր նոր կերպար ունիք մ'առած է: Պառան իրեն պարզ և սփոր, բայուղ ունի հրատարակ պիտօնիքն մէջ, խոսուելով իւնից ճանաբան թուզ տապա: առեւ կ'երեւ, այ որ պատուերապին ունի հրատեալ է: Պատերազմի հրատարակութեթիւնն աղջ է քանի ինչնայոց մէջ նոր բան մը չ'է և առիրիս սուածին ան պատ չ'է որ նոյն երիս հակոս ուկ կողմերը նոյն երիբի մէջ իրար զ'էմ երած կը տեսնե՞նք: Աս գտաւաթեհամաց մէջ մուած տառ շոշէրու ծանրակշատ իւնին ու որպիտ առթիւնը, զուց արիշ եւրագավաճն գանձիքներէ ու եկի նու աղ Պազցիսցի մըբարերութիւն ունենաց: Համար, պատճու կը առն արեւ Երևան ինչդրոյն անը միտիկանութիւնն անձն առուութիւնն եւսկա:

Աշեմանու կազմեր կառավարութիւնն իսկցութեան պատճեան է ըստ անհամար առաջին համեմելու ձայրը՝ աւելաց էր որ բանե Օսմանն ան ուժաւթեան տօքութիւն է և անհամար առաջ է, և թէ ուստի չեն չի կու դայութիւն առ անց ծանրապես վաստելու այն հաւասարելու աժեհան, որուն վրայ էւրոպայի ապահովութիւնն էց ցուծ է և պահութիւննախիւնն ըստ գոշանց գեւ գրաւութեափ, ինդիքն ամենուն աշաց ոտքեւնն ալ սուցաւ այն ընդհանրութեան կերպարանքը պարն որ աղքէ ներառն ունի ու

“Հանձնվեր առաջ մասց խիստ պյաղեցան . Ան-
դուս արգելու մեջ հետ միաբանած էր որ ծովային ցոյ-
չով իր ու մեր՝ Օսմանեան ու քրիստոնեան անկախութեան
մաս ունեցած հոգը յայնունքը : Երիւ կառավարու-
թեանց համբաժային նաև . Աստրիս ու Թատչը ուրա-
խուղական լուծում մը յառաջ բերելու համար Եղիու-
խուղական թիւներն եւ բարունքներն կերպարանից բնուում

զան։ Համբը հաստիքակաց ու ամենան վերաբերեալ համեմատած ամենան միարան հաւատութեան նայերով, ամեն մի յուսացաւ եցաւ բաներան խացաղպահն լուծու մի։ Ամեն մարդ զիսու որ միշտապ տերութեանց առ

բանիք պահպանութեանը բնակչութեան մը վայս էեւ, գրութացու, որուն մէջ ան չաշխինելով՝ որուի մէջ ուժուաբան թէ-եան տեսան էին առաջեկի. Պահպանի տառը

Երկու պատերազմոյ կամ հակառակիով կազմնոյ այս

արդար բաժնեց՝ որի որ ինչպայ առկ է զան տեղի մէջ մէջ իրաւունք կը պատկանի։ Կայս յայտնութիւն նկատմամբ միշտ այս երկու իրավակայութիւններ մէջ ունեն մեջբուժ առած մէկ-

Դաստիարակ վայր պատճեռեց որ Ալեքսանդրի ժաղավայր

Հասպարակոց գործքներ ազդէկ պահեմ չեն առաջ. Իր գիտած
վարչականին պահ համար պետական Եղանակը, և թէ պե-
տի Հայաստանի ան Խորանակին պահ կատար կը լլուրէ-
պու Բարձր Ածագութ. Առ ՀՀ մեջին Բնակչութան խրամագի-

պարզաբանելուն, որի որ Օսմանիան Օքան անվագութեաւ ու Հետ ապէս եւրոպական հայուստրակցաւթեան միակ հրիմ է:

Ես երրոր Պատաշ միանի պատերազմն յարմար ու պահ իր պատուցի, Ածափառ կայսեր կառավարութիւնն իր խօզպան Հետ բանակ քաղաքական ճամարդ մասն մասութեացաւ: Կայ տաւն ու Անդ դիմոցի մեծափառ թագուցին կառավարութեան միացն իրեն բարձր գատա, ինչպէս Պատաշ եան գառապան այց զրուման տաւն գառած էր: Երկու կառավարութիւններն ու իրենց նուասութեան հրաման բառեցին Զանազ զարդութ անց աւըս և Հիման որդին անոնց Մարմար ծամի երկար

Արագազանքին աղքաց մասսան շտեռ է : Վա
ճարով առ օրուած՝ մեծափառ կայսրն իր գահ երես
առեն, պահ փայ զինքը հարկենաց քուն հանեց
հրապարակու ապահովաթիւն տուու որ իր բոլոր ըս-
տաթեամբ ուժիս ափառի խաղաղութիւնը պահելու
պահ բարից և դրաց երջանկութեամբ կը պայել
ըստ յայսունի է որ առ խաղաղութիւն է ան է անս թէ էս-
թիւնը կը պահուե՛ ինչ է իրաւունքը կանց առ որսներու
եւ ամենան պահան ապահովաթիւնը հարկուոր է զայ-
շաւառարակուան թիւն ունենամք ու առ ունք :

Այս մասունք մուհացով թիւ լուծեն Սպազմի, հանկէ ոչ պէ-
շիր խռուրակեցաւ ևս առաջընթաց, որին որ նոյն մասը պիտի
առաջնորդագի նաև իր նոր առ ուժ գիրքը մէջ: Առ նոյն
առաջը մէջ ափառ կայսեր կառավագարանի իր նոր երթեղ իր
առաջին առաջընթաց պիտի վերաբերեցն, մինչեւ որ խաղա-

զորի ինդ հաստատութ միակ մէկ քիմոն մը զբայ որ որ ոչ ոչ խաղաղաթեանոր կիւաց օպտակար ու տեսական բնիք։ Համեմէ գործուութեան մը համար զայել եղ որ այդ անեան երից մեծ անցութ և համաց գործուութ միացնեան ու թէ գործելու եւ թէ խոսակցելու մշջ իրացու կատարեալ միաձայնութ եւած զ եղջեցիկ տեսարանու բանցիք։ Թէ որ մէկայ կողմանու վիճակութ եւ պարզութ մէջ ուն երկու ռահերթներուն օգնութեան հայու կառա

Գարութիւնները հորիշուար չեն անպիտ Թաղաքայի ու
Անդզիսի հետ իրենց այ հաւասարապես ունեցած շա-
հան համար ձախոցին ցցոյն մը մէջ Տանակառթիւն

ընել առկայի բրենց առ շահն մասնիկ յայունիք է, որ
հաստութեամբ կը յուսանիր թէ իրենց չըզբար-
թինն մասարդեամբ բրենց չէ : Եթէ ովհ երկու կառապա-
րութիւննեւը որունք իրաց ընթացքին առջ եցութիւն
բնելու յարմարագոյն եղան նիւթեական միջոցներ ձևուց

առները բանականութիւն ստիճն, հարկ սեպեցին առարդեղ մասնաւ նև, մէկայ երկու գլանին ստիճն ալ մշնչուն լուծումք գիրինդընիւլու բանակցութեանց համար իրենց անձցանց գարծակցութիւնը չեն կրունցներ:

Պաշտամական լրագրույն առ հաստի իրադարձություններից պատճենական է կունքն իւսնի, ու ըստ դուրս գործոց պաշտամական կունքներուն պայմանագիր կը գրե: “Մահմետական Հակառակ քաջախ շեղի Շեղին պաշտամական մոտ չափներ, իսկ պաշտամական չեղով համար համար մեջ կը հաստապարունակ թէ Ենթապայի ու Կաղղախի միացեալ նաև տօնորմիզները Զանագ գալէսին մենցան: Խեղութեալ Կանուքի իւ շեղութիւնները սկսելու վախ կայ, ուսկզոյն մինչև հիմունի անոնց տաշի սեղամ զարդուելուն վրայ ուստած խօսքը հասաւուելու բար մը դեռ չեկաւ: Գողզիս ու Անդզին՝ առաջական-ու ուսական գրաւածեան խնդրոյն լուծուելուն յշուը կորսրնեցած չեն: Նոյնպէս չեն լուրդիսնեալ որ Աթենայի ու Պերգինի գոյնին ներին ալ, որոնց շահն իրենց շահնն չեա նոյն է, առ բաւիս մը ներգործեն, որպէս զի խօսակցութիւններն առ մոզ շարունակուին: Իրենց հանդապատճեամբ իրաց վիճակներ մին կը գննե եւ վասնա թէ տաք ոչ ելքին կը սպասեն:

— С աղբն-Ախեր-Մուսէ քաշեցին մէջ հ. կ. զոյլ կուն
զօրապիւտ Հոկտեմբերի 23ին առառանց ժամը 7ին,
իր բնակութեան քոնի մը քայլ չեւու, ճամ-
պա քայ մասած գումաւցաւ: Ասոր զամանութիւնը
Գրանդէստի բանքը, Առաջու ու Խերիպանային առ-
և լով, հետեւալ կերպով կը հրատարակէ: Կե-
րպուց որ Նեղայի զօրապեսոր, քանի մը անոնեն մար-
դիմութիւն առցեցաւթիւն ընդունելով, իր ամսանոցն
ընթացիցը վկոյ ծանր կասկածներ ունեցեր և զայն
ազգաբարութիւնները չկին իմացուցած թէ ով է
կասկած ի մարդը, մինակ բառք կը լար բերգո-
րահ զրաց պաշտօնակութ որ քայ, զօրն որ զօրու-
պեաը շատ անգամ իր առնը կը լուզուներ: Զօրա-
պեաը միու գրաւ ու իմացաւ: թէ Կ'ուզեն որ, աղ-
ւախորդ Հարփի բացից անկարիկէ, անկայն սուս-
գութիւն չունենալուն հանով ազլուկ հնոնելին յա-
ռաջ ուղղը իր կասկած անոցը հատառութեան ցցց
մ'ունենաւ:

ՏԵՐԱՊԵԴԻ ՀԱՅԻ ԽՈՐՎԻ ԽՈՎՃԱՐ ԽՈՎՃԵՐ ԽՈՎՃԵՐ ԽՈՎՃԵՐ

լորդ՝ շաբաթ իրիկան (Հոկտեմբերի 22) Ըստնեւ
ովհան եղբար: Զօրապետը նշյան օրն ընդունելութերև
ըրաւ, որուն շատ բարքութիւն ներկայ էր, ևաւ,
հարիւրափեամ ալ հրատիրուած էր: Նցն առժեն
մէջ զրաւպետին կոտկածանցն աւելի սատկացաւ:
Ժամը 11ին ակումբը ցրուեցաւ, հարիւրապետն ալ
զրաւպետին ինացուց թէ անմիջապէս ճամբայ պիտի
ևլլէ Ալիքի երթայրու, ուր արգեն իրմէ յաւաչ
դացած էր իր ծառան: Զօրապետն ու կոմմանին
իրենց ըսակարանելոց քաշուեցան: Զօրապետը
պարագա իրաւ. ձեռքը հրացանով: Քիչ մը առեն
սպասելին եւնեւ, ուզի ձայն լույլով, կողմ մը քա-
շուած պահութացաւ, և. իրեն անանի երեւաց
որ եկող անձն իր շարժումը տեսնելով՝ եւ գար-
ձաւ: Նցն առեն զօրապետը հրացանով պարզեց,
բայց եաքը ինացաւ որ գիշերուան մմժին մէջ աւելի
ուղղուած շոյալով, հարուածը չէր հանգիստած:
Ասէկ եւուն զօրապետը կոմմանւցյն խոցը մնաւ, ու
իրկայն խօսակցութիւն եւոր, նորեն իր խոցը
գնաց:

Ղարբարդ պր, որ կիբակի էր, ժամը 7-ն, յա-
աշ զօրապետը ձեռքը գաւազանով Պր. որ Լա-
փորդին բնակարանն եկաւ, որն որ հն մինակ էր:
Առ անութեան մէջ Բնշ անցած ըլլալ՝ մինակ Պր.
ար Լափորդ գիտէ: Սահայն քանի մը բռպէ հազի-
ւոծ էր՝ ատրճանակի կրկին շաշին ըստեցաւ է։
Կեցի զօրապետը, գոյնը նետած, կողդուալով ու
արիւնուաց անէն կուրս էրու, եւ, փողօքն մէջ
շուրջ 15 քայլ ստենելին եաւ, երրոր հոնկից անց-
նող կին մը իրեն կը մատենար որ բանէ, ինկու
փռաւեցաւ ըստեղով թէ Տը Լափորդ հորիւրաքար
պիտ մեցաց . . . : Հատ աշխատեցաւ քանի մը խոսք
ով արտաքրելու եւ հոյն աւանդեց :

Վարժուցն զբայ երիշու վերը կար, մէկն ուսին
զբայ, մէկաղը սրախն կողմբու որ. աղ և ափորդ ու-
րուն գէմբը մէն պայպառեմին կը տեսնուեր, շաւո
մը քանուեցաւ: Եթիկա զաւոցեց որ զօրապեսն իր
խուզը մասած առեն իրեն ըստը է. ադիմելք, հա-
րիւրապետ, ինչ բանի համար հաւ եկացու: — «Գի-
տում, զքրավետ, ինք զինքս ձեր խոհեմութեան կը
յանհենմ»: Աս բաժին ոյես, զօրապետը դաւա-
զանը վերցուցեր ու անոր զըսիխը զարդնելու. վրայ է
եղեր: Կոյն առեն հարիւրապետն ատրճանակն առ-
նիրի, առաջին անդամ պարզեր է, բայց դրա-
պետն ինք իրեն գտավ՝ զաւզանը նորեն վերցու-
ցեր է, որուն վրայ հարիւրապետն երկրորդ անդամ
կրամի լրեր է:

Եղած բակալիի առավագանին առնեմը՝ զները
հաստատուն նացին: Դիրքինկէնմի մէջ երկամի վաճառաց գիմբը հաստատուն է, բայց զուտ ու մա-
քրուած երկամը 24 կենդինարին վրայ 10 շինէ
բարձրացաւ: Ընթահամպերուն մէջ տվյալապնիրեն
շատերը նորէն իրենց գործքին զարձան ու այնչափ
ածուխ կը մինուուի որ ամենենին յայս չկայ գեցյն
անսնկ շատով ինցարուն: Ասմէնինկէնմի մէջ առկէ
առջի շարթուան շափ անց ործ ուժին չկայ: Բայմի ա-
կի զարծատը ըսերը պատերազմի լրերուն համար
խիստ ցուցը են: Երգանապահի հօտուի վաճառներուն
զիներն այ անփափոխ մնացած են:

— Հիշեալ լլայլին նոյն թղթակիցը Հոկտեմ-
բերի 24-ին կը դրէ: Այսօր՝ որ կոմքը փառցին իշ-

Վագեպքին վրայ պատերազմի պաշտօնէին տևելու կուտիթիւնը առաջ համար հարբուրութիւնն բաժնին դրսելով Պր. Անդրեա շուտ մը Փարբեց զնուց։ Հրամանն եղաւ որ Մելքիթի պատերազմական խորհրդեան առջեւ ասոր վրայ քննաւթիւն բրաց։ Երկուշարժինն օքը մեռելոյն մարմնեցն զննութիւն եղաւ։ գնդակին մէկը մարմնոյն մէջ մնացած էր, իսկ մէկուլը մէկ կողմէն մօտած մէկուլ կորմէն գուրս եղած էր։ Խընքը շարժինն սրբ յաւզարկաւորութիւն եղաւ, որուն ներկայ էին շատ զննուուրականներ, Դեր. Գրիգորի եպիսկոպոսն ալ եկած էր՝ պաշտօնը կատարով եկեղեցականաց ազօնելութերուն հետ իր ազգիքն ալ իսունելու։ Բայց եկեղեցին սեւերով ծածկուած էր, հանգուցելոյն անուանազրովն ու զննանշանակը պարզաբուած։ Կայ յուղարկաւորութիւնն համուս համար առաջնութիւնը կատարուած էր իրեւ կամաց կամաց ստիգմատ ու կորչափակ իշխանը պատերազմի ստիգմը։ Հիմնական առանձ զննացան պատճառներ առիթ կուտան իրը խարձութեամբ անհարազատ կերպորբանց մէջ յացցնելու։ Ծուսսուտանի կողմին երկու օսարդ աւանուններ գրաւած է, եւ ասիկա խաղաղութիւն կանուանէ։ Սուրբանը պատերազմ կը հրատարակէ, եւ կը յօւսաց որ մինակ հրատապահութեան գոյս կը մասց արեւածան աւերանիթիւնները հզօր նաև ասորմոց կը խաւրին օգնութեան, եւ մէծ զգուշութեամբ կը խորչին անանկ բան մը լինելու օրն որ իսունոյ Զարբն գէմ իրեւ բացացայտ թշնամութիւն մէկութիւնի ու Աւարիս ու պառշ Կուղն հրատարա-

— Ո՞նչ է հիմնական պատճենը գոյացնելու համար և ո՞ւ առ աշդումին անդ Պատահի տ' ինքնի զարապեսն անուանեցաւ, որն որ որդեն համբայ եղաւ իր անըն երթալու :

— ॥ ۷۴ ॥
— ۷۵ ۔

ՍԱԿԻԼԻԱ ՈՒ ՆԵՐՊՈՅԻՆ

Այ աերութեան ու դազգիսցի կուռավարութեան մէջ միգր գտութիւն մ'ելա, որուն պատճառը մետեւ հաւաքածունենքը ու մէջ մանելով, Հրաման խարեց որ թշնամութիւնները մինչեւ այս միերի և ուշացուն: Տաց է թէ արդէն սկսուած էն նէ, այս Հրամանն իրաւուուած տիստ սեպուի:

— Աստերա գաւառներու մէջ ձերբակուրութիւններ եղան, որոնք մնացէն կերպուց, խիստ բազմաթիւ են: Յամիրի, Էնթէի ու շըշակոյ աւելիքը 10—20 հատի ըստուած են: Աս ձերբակարութիւնները, կըտուի որ յեզափոխական շարժմանց համար եղեր են:

— Զաւեշանական գուստական ըստառք թատեր մէջ կայսեր գետ եղած գուտեցութեան բարբառատառապան աշխարհը, որն այս մինչեւ Եփս բարձրաց զ զն դատապանի առեանի առջև պիտի ելլուն,

եղաւ յիմնցաւ : Պաշտօնակալիքերն աս քառամօրմ
իրենց գեմ յիրիւ պատրուակ տանուած սեպէցին,
անոր համար չուզերով Նեպոլոյ երկիրն ոտք կո-
խել, որդւն Գաղղիա գարձան : Ասոր վասպ Գաղ-
ղիայի կտաւախորմիւնը զՊՊ . Առփաց, իր Նեպոլ-
իս կեցու գեսպանը, չե իմէ ինչպէս ամանք կ'ըսեն
եւս կանչեց, Հապա անոր իշխանութիւն ոտքաւ որ
երիմ այ Հուոմ նոտի, մընշե, որ Պաշտիայի իսպա-
քարութիւնն՝ Նեպոլոյ արբունեաց Հետ ունիցած
ու գժուութիւնը վերջ գտնէ :

Տասյա առ ալ կը ըստի որ Նետապօնց կառավագրու-
թեան առ վարմօնքը, և կող երկու պաշտօնակալ-
ներէն պր. Ֆրչանին գեմ ընելու համար եր, ին-
չու որ ասիկա Ցեղեկոմինք ի վերց Առաջեցաց
թաղապորի անուանի Հրատարակուում գլուխն հեր-
ուակն է, որու մէջ Նետապօնց Ֆրճակուան թագա-
ւարին հօրը գեմ դրուած շատ բաներ կան:

FEB 24 1970

ՊԵՐԱԿՈՒՆԻ. Հոկտեմբերի 27: Քիչ մ'առենք վեր
ւեզդիսից դիմուն ու միջակը հասարակաց մասղրու-
թիւնը խստ զրգուած է: Անմուսի գաւառաց մա-
մուլներն առ նոր ծայիշ տերութեան պայացարին
վաս շատ առա լինի կը տարածեն: Ի մէջ պայոց
կըսուի նաև թէ է հորողաս թագաւորը հրաժա-
րի կ'ուզէ, իր թագաւորութիւնը պրապանդի
գրօնն՝ իր որդուց թող տարով, եւ ասոր հետ կա-
պուած է, կ'ըսին, մրուգանոյն նեցքին քաղաքա-
կան փոփոխութիւն մը: Աս երեւակոյուած փոփո-
խութեան հետ մէկտեղ կը միացցնեն նաև թա-
գաւորին լուսոն ըրած ձամբարդութիւնը, ըսերով
թէ որից բանի հոմաք չէ, բայց նթէ նշն փոփո-
խութեան պատճառաւ:

Արդ հիմնական պերսին Զայդը լրագիրը կ'ըսէ թէ
ոյս առնենայն քերուն մէջ ճշմարիս բան մը չկայ։
Առանց հիմնէ ինքը այս թէ Փարփիղ ու Բեզզիսից
զահիմներան իրարու տուած փափօխ յայտագիր-
ներան փայ կայացած է։ աակայն նշն յայտագրաց
նկարագիրն ոյնպէս պէտք է որ դնենք, ինչպէս եր-
կու բարեկամ աւերութեանց մէջ ինչիր եղած ա-
ռան կ'ենթաւուուի։

Հայութի է որ լուս. Նաբողեն 1851ին դեկտեմբերի մէջ՝ իշխանութիւնն իր ձեռքն առած ատեն՝ Գայլիայի Հասարակապետութեան վերջին օրվանդիր ժողովը ընդուական ըսուած կորմանակցութեան մէկ մասը՝ Բնդգիրա անցաւ, եւ հոն ամրաթիւն գտնելով՝ սկսաւ ապագրանքեան միջնորդու-

մեամբը պատերազմ՝ յարուցանել Գաղղիսից հիմնեաւան վեհապեաբն ու անոր կառավագութեան դեմ՝ Նցնպէս Նեղդիսից յատուե մասնաւթիւն ալ գաղցիսկան կառավարութեան վրաց ՀՀ ուշու թեամբ չեն խօսիր։ Առ յարձակմանց Տաճան Կաղղիսից գուհիմը Բեղդիսից այլեւայց պահանջումներ ըստ, որուց Ինչ ըբարք մինչեւ Հիմք չեղիսութիւն։ Եսոր վրաց Հրատարակուած լրերը՝ ըստ մասնի իրարու հակառակ են, ըստ մասնի ու այնպէս շափազնոց կերւան՝ որ մարդ չեկրնար զանանք վստահաթեամբ ընդունիլ։ Այն չսփազանցութեանց մեկն ալ առ որ Գաղցիսից գենդով բեղդիսից իրա ովտի մասնեն՝ եթէ իրենց որոհանչմանը ընկառարութիւն։ Կրնաց ըլլալ որ Լէորդոս թագաւորին կառավարութիւնը Գաղցիսից պահանջմանց համար շիփութութեան մէջ գանուի։ Ենցիսից շահն ու անոր քառակական դիրքը կը պահանջէ որ Քեղջիսն Կաղղիսից հետ արէն յարաբերութեանց մէջ ըլլայ։ Անկազն քեղջիսն կառավարութիւնը չեկրնար ինչ իրեն վիճակի Կաղղիսից ան պահանջմանց՝ որոնք տպագրութեան վրաց են, վասն զի առ նիւթը երկրին տոհմանադրութենէն ու մասնաւոր օրէնքներէն կախուած ըլլալը պէտք է որ Խորհրդանոցին Համանութիւնն ալ ըլլայ։

Ենցիսից թագաւորին Լօնսոն պյցելութեան ելլելը՝ գաղցիսկան դժուութեան հետ ինչ յարացերութեան մէջ ըլլալը չենք կրնար գիտուալ։ Անկազն քոյր պարագաները կը ցուցընին թէ առ պյեկտիւմն ուրիշ նպաստկ շանի, բայց եթէ առ գականութեան (օրովհետեւ Քեղջիսից թագաւորը Ընցընցի թաղուան ան էրկանը հօրենուայրն է) ու բարեկամն թեան նպաստակ մը։ Ուսի և Հիմք Կաղղիսից ու Քեղջիսից մէջ եղած յարաբերութիւնները մեղի չեն կրնար հոգ ընելու առիթ ըլլայ։ Քեղջիսից կառավարութիւնը տուուին պիտուար կերպով միջոց կը գտնէ Գաղցիսից տրամադր ները Ծիցը եւ մէկալ կողմօնէ Նաբառէն ալ շատ անզամ զրուցած է որ Խորհրդանութիւնն իրեն սիրել է եւ ան սկզբունքները չենթուուց։

ԱԽԿԻԼԻԱ ՈՒ ՆԵԱՊՈԼԻԱ

Ըստ պահանջման թուղթուն այն էրկի անը հօրեցրացին է՝ ու
բարձր իշխանութեան նպատակ մը։ Ու ասի եւ Հիմաց
Գաղղիքացի ու Բեղդիքացի մէջ եղած յարագիրու-
թիւնները մեղք չեն կրնար հոգ ընելու առիթ ը-
լուզ։ Բեղդիքացի կառավարութիւնը առօդին պի-
նաւոր իշխանութիւնը կը գտնէ Գաղղիքացի տրամադր-
ները ցընելու եւ մէկալ կողմօնէն Կաբուլին ալ շատ
անգամ զրուցած է որ Խաջարութիւնն իրեն սիրել
է եւ ան սկզբունքները շիմողուր։

բազմի յայսարարութեան ամենեւին պատասխան մը շարունակվ. միայն Կողը առողջ իշխանին առվելեաւ. թիւն գացեր և որ կույքը Փարային ծանուցանէ թէ յուսուց զի համար կայսը երկու իշխանութիւններէն եղեց. պատճառ մը չիտեսներ, այնուու Առարիայի բանակին հրամանաւուրը հրաման ընդուներ է որ Տաճէի զրոյց թշնամութիւններուն զէմ' իր ուղածին պէս զրծէ: Առար Համար Պետրոսուրդ կը կարծէն թէ յուսուց բանակն առ Ժաման միայն թիւն զինքը պիտի պաշապանէ: Առարիայի կազմանէ պատերազմի յայտարարութիւն մը առ առեն պիտի որ ելլէ, երբ որ կառավագանթիւնը լուր կ'առնէ թէ թշնամութիւններն իրաք սկսու կամ Առևուսուն յարձակուական պատերազմի ձեռք զարկած է: Առայն Հիմայ Հաւանականագզն կ'երևայ թէ երբար պահան գա հմիւնները Առևուսոյի հաւափորութիւնն յատուց արդէն պայտուական ահլիկութիւն ընդունած էն: Օսմանեան տէրութեան հրամարական պատերազմի յայսարարութեան նկատմամք: Աներեւայ թէ Գետրորուրդի քաղաքագիտաց սրբն մէջ Անգիայի գէմ Խիստ դառնութիւն մը մտած է, որովհետեւ կը ըսնէ թէ միայն Անգլիան առ զժուածնեան հանգզցն անլուծանելի ըրաւ, և ասոր Համար կը կարծուի որ կայսը՝ եմէ կարելի ըլլոյդ ուզցակի բարձրագոյն կրան հետ խաղաղական միայն մը կը պարագանի: Եղայ ժամանակ՝ որուն մէջ ինչ եւ իշտ քրիստոնեական վայրերուն ու առաջ առաջ կը կարծի անձնութիւնները մէջ շատ ապօպնութիւններ ու յեղանութիւններ կան, սակայն բուն քաջարական կենաց մը միայն, և ու ու ալ բուն թշնամուրութիւնն կամ ճամուց մը կոյ, բոյց եմէ անձնո՞ւ որոնք օտար երկիրներու: Կը վերաբերին: Եւրոպական ազգերն անթիւ անհամար մասերու բաժնուած են, անոնք այ դպրու կարգութ անեկան ու կրիստոնէալ առանձնական ներառ, սրբացն իւրաքանչիւր մէկն իր զորքեն շահը կը դիմէ: Քաղցիս ժողովոդեան մեծագոյն մասի մայ բոլոր եւրոպական զեղցիներ, մորութիւններն ու մասն ելու կաղուակները կատարեալ անծանոթ են, առից զատ ան ալ կոյ որ շատ մեծամեծ մարզիկ իրարժ հեռու ընակութիւն ունենալով՝ շատ անզամ մէկ պղցցութիւնն օր մը կը տէւ: ուստի տոկոց կը մակաբերուի որ չկայ քաղաք, որուն մէջ այնչափ սուս լուր պաւասին, թնագէս առ մեծ քաղցուլ, որուն Համար լրագրոց թշնամութիւնները պէտք են զգուշանալ: Նշնովուի որպիսութիւնն մ'ունին նաև ան կեղծեալ վանդները, որոնց մէջ Կոստանդնուպոլսց քիխոսունեաց մ'ուղուցը գտնուած կը սոսրացրուի: չկոյ ժամանակ՝ որուն մէջ ինչ եւ իշտ քրիստոնեաց ուղղվարդ մը անձափ ազահովութեան մէջ գտնուած ուղղվարդ մը կը գտնուած բայց, թնագէս Հիմակ Աւտուի եւ սոսրդ և որ Կոստանդնուպոլսոյ մէջ ապահովու-

— Պայտական կոստանդնուպոլիս եղալ թղթակից-
ներէն մէկը կը գրէ թէ Եւրոպայի մէջ մէծ ան-
դխումներն կոյ թէ արգեաք բնչ պիտոյ ըլլայ
շերքեզներուն պատերազմը։ Կայ իսկ պատերազմի
անդառն աշխարհաբարտկան դիքն անուղող մեացուն
է, եւ կըսաք թէ Ան Տավուն սահմանուած Զեր-
քեզնուան կ'ըլլայ պատերազմը։ Սակայն ան ան-
դիրն ըստ մնքեան պատերազմ քիչ կը պատահի։
Թռովեզերաց դիօք, ինչպէս նաև ուրիշ դատի
մը, որն որ Տաճէի երկիրը Շերքեզներուն երկրէն
կը քածնէ, Խուսաց իշխանութեան առակն է։ Իսկ
բուն պատերազմի տեղն է Տաղրստանին արեւելքան
կողմէ, որն որ 150 մզունզ զատուած է Խուսա-
տանի իշխանութեան տակ և լոզ Երկրէն։ Այսպէս Հա-
յուսատանի երկրն ալ զջազրուած պատած եւ
նցն Երկիրը ուստահան ծովեղեւբով մը կատախց
եռուցն բաժնուած է։ Լեռնականաց յափշտակու-
թեան արշաւանքները շաս սնդամ աւարի կազմունէ
յաջազ են. սակայն չեն կրաք խախտել Խուսա-
տանին կուկոսու վրոց ունեցած գերբը։ Ասոր
Համար Տաճէատանի Ըստապուն ու Դուր կ'եցող
զորք Լեռնականաց զորքն չեկինար օդուուիթին
զանել։

— ՚ի փղից, Արագունքների 24: Դաւիթ Տառեան
Մընկբելապի տիրող իշխաններ, Կարսի քաջաքն եր-
կային առեն Ֆրանսի պատկելավ, Անգլունքների 12ին
Քարինաներ է :

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԵՐՊՈՒԹՈՒՆ

Ենաւլութեաւ ու Գաղղիսի միացեալ նաևատոր միջները Հակոբէրիքի 22ին պէշիքի ծոցէն երթիք՝ Չանագ գալէսիէն անցան ու Լափաէրիի տաօնն կեցն առանք միայն ան առեն բռնիրարու ու Սեւ ծով պիսի մասնն, երբ որ ան հրաժեշտ չարկաւորութիւն կը ըստ Մարտիրա ծովուն նաևահանգիստ ներուն ջներն ալ կը չոփախին ու կը քննուին, որպէս զի տեղու քիւ եկած առեն նաևատորմիջները հնի ալ մասնն:

— Հոկտեմբերի 15ին Դոյջն լրագրոյն պատկեն կը գրին : Առևտար Պէտքն տեղ՝ Ասավաթի Փաշան ելիւմից պաշտօնեայ զրուեաւ : Եսիկա շատ մեծ անուն ունի Անդրեան Ալեք, և 8 տարի յառաջ նոյն պաշտօնին մէջ էր : Կերպուց որ Արքու Փաշան այ գույնին պիտի մնան :

զեմ՝ որ առջի յաղթութենէն ետեւ առ պատիւը
ձեղմ, ընդունիս:

— Եթուիք որ Կորչաքը իշխանը էսմի Թաշչյանն
ամ նաև հիմնակին, որով կը պահանջեմ որ 15 օրուան
մէջ Գանձուքը իշխանութիւններէն ելլէ, բերնավ ու
առանց դրի պատասխան առեւր և յաջրդ կերպով.
Ում հայրս մասն էլու համար ժամանակ չ'ընկունիր,
մասնաւոր թէ ինչ կու տայ ։ Հայր համար 15 օր
ող ես կու տամ. ամէն վայրիկեան զարդեւելու պա-
տրաստ եմ։» Տակից վերջը սկսած էսմէր Թաշչյան
կամուրջ շինելու համար պատրաստութիւններ առ ս-
նել: Երկու կողման բանակներն ալ խիստ ու եռանդ-
նուս պատերազմի կը պարզանաւունքն Դիմիթի ԾՈՅՈՒի
շահ Ահա, Խոսդացի եւ Անհօպացի փախտականը
ստարականաց լիգէնն մը կալված են:

— 11 Հինոյ լաբելը Հոկտեմբերի 25ին Պաքարչէի պաշտոնական լուր մ'առած կը հրատարակէ : Առաջա բանակին վերին հրամանատարը հրաման տարզ որ պղտիկ նա ախտմի մը կարսցի ու դրայ- լովի պաշտոնական երթայ, Հօկտեմբերի 23ին տառաւունց ժամը 81/2ին ճամփոց երաւ : Առ նույն կամբինը խիստ վասնաւոր էր, որտքինուեւ նաև ա- խտմքը պէտք էր Խաչքար ամբողջին բովլն անցնիլ, որ որ Ցամբինիրը գրացուցած էին : Իրաք ալ հան հանուելուն պէտք պատահաղող ոկտա : Կամ Ցամբին- ները կրակ ըրին, որուն վայ երկու կորմաններ ալ թնդանոֆներուն օրուաւ մը ոկտա : Կախւ մէկուկու ժոմ տեղեկաց եւ Բեղլա Խղուքան որմիակածու- թենէն շատ ապահանեցու ու նաւաբու մին ալ կրօ- ցաւ, այս տեղին անցնիլ, սակայն Խուսաց կողմանէ 12 Հօգի մեռան, որոնցմ մէկն է նաւապեաց եւ շատ հոգի ալ վիրաւորուեցան :

— Տաճեմիները Հոկտեմբերի 17ին Գալաքայգի
ու Ջիսինի մշակողն էղած կզզին ատին : Այ կզզին
քանի մ'օր յառաջ կրնար մարդ քալեցիվ անցնելի,
սակայն հմայ զետես աճած ըլլազգի , բուն յանձնելն
10 ձողուցափ հեռու կը գտնուի : Քանուրի մէկ ճի-
շին կարմ ունեցած եղերքը խիստ անտառային ու-
րարձը է , իսկ բուն մէծ գետովի ընթարժակ կողմն ու-
նեցած եղերքը երկայնապարած աւազուա յանձն
մըն է , որն որ շնուակ գեւպ ի մ' իսինի ամրոցն երկըն-
ցած է . իր երկայնամիթիւնը գրեթե իրեմք քառորդ
կրնայ մեւել . իսկ բայնութիւնը , որն որ ջրայն շառ-
նալին ու նուզգելին կախում ունի , հիմակ 200
ձողաշափի չսովի կայ : Մինչեւ Հոկտեմբերի 21 յբե-
թէ երկու հագուր մորդ անցած էր առ կզզին պյո-
ւեալը նաւահներով . սակայն զետ դարաց անցնելց
կը շարունակուի և գորդն արդէն սկսած է անտու-
ուին ծառերը կարել ու պյոււալը ամբութիւններ
կամ դոտոնեներ շնիւլ , կը բռուի նաև որ երկու
մորդակց այ կզզեցին քայ ըերտեցան : Այս ամե-
նայն կը ցուցընել թէ առ Գանուրի կազմն պատշաճ
աւել ու ամբութիւն մըն է :

Իւսու զօրաց ամենէն մատ կեցող գունդը քարա-
քառէ բանակած է, որն որ գալախաղ էն ծ կըցու-
րան (մ.հ. կայուպոնը, ուր որ սուրհանդակի համ-
թվատուրը ձին կը փախէ, մինչեւ մէկու կայաքան և
2 մզնէ է.) հեռու է. բոյզ նոյն գունդն 80000ի չոփ
կայ եղեր տեսակ տեսակ զըրբէ կալբանած: — Գա-
լախոպին բնակչաց մեծ մասը՝ երբ որ Տաճիկիները
կըմին առին, եղան փրկառն և մինչև հիմակ իրենց
բնակութիւնները չպարձան, մէկույթ և խոնդի վեր-
ջին հրամանապարը Ասօն Փաշան պատշաճութան պատ-
մը պիրինք ապահովուց բաերով որ կզինն եղած
զըրբը Քալախադ ուր պիտի յըրբէ եւ արգելուած
է միանդամանը որ բնակչաց չմատենաց. իրաք ալ
մինչեւ հիմակ ամենեւին բանութեան կամ անի-
բաւութեան գէպք մը պատահած չէ:

— Եղբեւ հաստառակե կը զցոյի օր թէ Ալբա-
քիայի և թէ Մոլուս խայի իշխաններն իրենց եր-
կունք երած՝ վ իշխանա կու դան:

— 1 —

Տառեւութեաւ հին լրագիրներէն մէկը (Հետապնդութեաւ լրագիր) մէ առաջածէնութիւն ան մը պատահեցաւ, որուն նունի խիստ քիչ պատահած է: — Փարիզ հիւանդանոյներու բժիշկ մը՝ նշն լրագրին, կում լաւ ևս ըստը համար զիստթեան ու իր արուեստակիցներուն, տարեկան 10,000 ֆրանչի եկամուճը կապեց: Այս պրոցեսն ըրած է հետադարձ կանաչական, որն որ չէ թէ միայն ընտղին. Հո-

պահանջմանը ըստ պարզութեարք ու մեծ պարագի կը բերէ:

“ Առաջադաշտացած է առէք 10,000 ֆրանդ տարե-
կան պարզեց կը լինեմ: Արշավի տաեն որ ես ապրիմ,
ամէն տարի աղջնասիք գումար պիտի ընդունիք. կը
յօւսամ որ մեռնելու ետքն ալ նցե՞ր մշտե՞նուու-
րելու հարող ըլլամ: Աս պարզեւին երկու պայման
կը գնեմ: Ա. և իմ ամուսնա անդամ անենի դաշտառ-
թեամբ ծածուեկ ուխտի պահէք: Բ. Աս դումարին

զործածութիւնը հետապով կերպով պիտօք ըլլաց .
3000 դրամգ՝ նցյն բազգին մէջ հրասարակուուն
սգուակար ու գործնական գրութիւններու հեղի-
նակներուն բաշխվելութիւն տարու գործածուի :
Արշաբ որ իմ կարուղւթիւնն կը բաւէ ձեւը վիճուր-
գութեանը նոյն 3000 դրամը ըաշխելու . իրու-
. աւքն թնձի կը պաշտօն : Խոչ մասցած 7000 դրամը ը-
գործածուի բարպի բաժանորդութեան զնցյն տեղը
լեցընելու , իմ արու ևսակիցներէս այսպիսիններուն
սպանելու . համար՝ պրանք բարպին բաժանորդութիւնն
գինը վճարելու , որպիսի եղանակաւեւ իցէ գժաւ-
րութիւն կը զգան : Արդ որպահ որ աս 7000 դրամը ը-
սպառուն չըլլաց , պարտաւորեալ ըլլաք առ բագիրը
տու այն ամենայն բժշկութեան ուսանողներուն , ո-
րոնք գոնե երրորդ տարւոյն ընթացքին մէջ են եւ
առ բագիրը խնդրելու ժամանակ կը բայսնեն (թէ
բարդին բաժանուրդութեան ամբողջ դինը չեն կրնաբ
վճարել : Եթէ մէկն ըսկելու ըլլաց որ 20 կամ 15 կամ
նոյն իսկ 10 դրամդ միայն կրնոց վճարել , իրեն
պարզ առ յայտաբարութեան ալ հաւատար պար-
ական ըլլաց : Իմ արտահատակիցներուս պատուցին
ու ավելութեան վրայ մէջ վասահութիւն ունիմ
իս . չեմ կարծեր որ այսպիսի ներսուածուութիւնը ըլլա-
րաւար գործածեն . հապա համալուած եմ թէ կա-
րել եղանին չափ կարճ ատեն առ օգնութիւնը կո-
ղին վայելել , որպէս զի իրենցմէ եաբն ալ աւելի
երիտասարդներն ու աերի աղքատները հետոցետէ
կարող ըլլան նշնը վայելելու :

¶ Ենեաթիւն Թթւառք Արքայոյն Տեսնեալ լուրը
կու ասն: Աս աելի ասիւծն համեստած Երիսաւ-
սարդ մը, որն որ պարոնի մը եղբարդդին է եւ զո-
նավան յանեցդնախան նորուար խաջերով, զոր պի-
նակ վաղազ շոգեկառքի քոմին անոնչամ ձիարշա-
ւելով, ասկից մինչեւ Մեծօքրի մէկ ձևոքը բաց հո-
գանոց բանած՝ լողացվ, եւ այն, մէջ մուսն հանե-
րո կը Տղնի, բասո բանց մինչեւ թրեսո երթաւ,
Կ ոսք երկայն, 1 օսք բայն, 12 մոտ համա ու մէջ-
տեղէն ձողով ամսու հասուասու ած երկու տախտակ-
ներու վայ կեցած՝ միայն ձողով, մը լուսոր հրելու-
մը ըրան տուու, մը կանուսի փաքք կատարակին
առջեւ երեւցաւ աս իր այլանցուկ նաւակսվը, որուն
վայ մորդու միայն հաւասարակշոթեան դորձիով
կիոց կինուլ: Հային թէ ցաննք երկրին նեղուցեն
հերացած էր, մէջ մ'ալ այդք մը վան յարձակի-
լով, զննքը ջրոյն մէջ նեւեց, պյուս անմուցնի քա-
շարիս երիսասարդն իր արիութիւնը չկորունցուց,
իր նաւուին Եղբաք քաշեց նորոգեց, լրան ուտեսի-
քամ լեցուն փաքք մնաւուկ մը զրաւ, եաքք գոր-
ծեալ սկսաւ անով ծովիվ լրիւն հիւանու: Ա Մար-
կոսի աշշարակին վային նորոգեցերը կը ուժնեկն որ
Յ ժամ շաբանակ բազուկները շարժելով՝ կը Տե-
ռանար, անկէ եալին իրինց տեսութենէն աներեւ ըցա-
կալու: — Խոհ Խոշուուկ լրոցին իր կողմանէ կը ծա-
նացանէ որ նցն նաւակն յաջողութեամբ թրեսո
հասիր է:

Տեսակի բազմարութանք առաջի ըստած թերթին
մէջ պաշտուառ ձուկ բուժանելու վրայ հատեւառ
առաջին թիւնը կը կարգացախ ։ Պր. Գուգա՞ Հիւ-
սինկեր քաղքին կենդանաբուծութեան տան վերա-
տեսաշը յաջողուց մասիկը ձեկեն իրենց կենդանի
հարակեն ևս կեցընել եւ ուսունէ օստիմիրայ մը
առա ցաներ, որուն յաւածացոցն երեսն անդամ չենի
նայեր։ Հիւսից կորդիրսոմի ձկնան (առաջնա պալութե) ու
կարմրախայախ (առա պալութե) ձափերը սատկած
ուսանեց մասի կը ձարակիմն։ Պր. Գուգա կարմիր
միու ունեցալ ձեերը, որոնք վազուն չուր շատ կը
սիրեն, կատարեալ կայուն զրի մէջ ընտան ցընելելով,
Վեհագերեթային ասցիւը հանեց՝ արու ուսուն շինուած
առուի մէջ յառաջ եկուծ վեց առնուն կարմրախա-
յակ մը, որի որ աղաս տեղ մէծցած նղնշախ ժա-
մանակուան ձեան հաւասոր եր։

“Եղբ կորդի արտեսաց տեսաբանին մէջ՝ չափառութեամբ անառիկ մը դրուած է, որի որ մէկ մարդու համար ամբողջ բնակարան է, մէջը բառ-ան (սեպէս) մը, անկողին մը, և անձեւի ա-ներն հազնելու վերաբերության մը կոչ, որն ապօք ձկան խժէ շնուած են: Բնակարանը չորս պատ ու-նի, մէջ մ' ալ յարկ միջյան չորս գաւազան պէտք է այսնը կանչնելու համար: Բաստենակ եւ անկողինը փրացավ (տէքի-իս) կ'առեցար, և աս փրացն աղ մասշին մէջ է: Խէ վերաբերության նաև իփ- խութը, որուն մէջ մարդ մը կոնց հանդիսաւ մօտեւ, ու գետին փայտ պատճենի:

Փարբիզի դատավորականական լրացքնը հետեւեալ գեղաքը կը պատմէ: Ասուս մը Դուք արկդադրծ լի Անդ Մարգևն թաղին մեջ առողջապահ կամուխ իր խառնաքը բանալոյի՛. մեծ եւանդեամբ իր սովորական աշխատաթեսն զբաղերու ասեն, տեսաւ որ մաքուր հոգուած շուրջ քառասում տարւան սննդանօթ մարդ մը շարանակ իր խոնդիբն առջևեւն կ անցնի կը գառնոց ու զինքը մասդրամեամբ մը կը զննէ ու երջապես նոյն մարդն արկդադրծին մատեաւ ու ժաման քանին ըլլալը հարցուց, թէպէս իր բանձկութիւն վրայ մահացող տղին շըմեաց մը կը վայել:

— Եօմն է, պատուիվանեց արկադ օրծը: — Ըստ կնանչի գործքի սկսեր էք, կրկնեց անձանթը: Այսոր տղեկ ստակ պիտի վաստքից: — Այնչափ կը վաստքիմ՝ որչոք իմ կեռչ ու երեք պլանի որդուց ապրուսալ հայալու համար հարկաւոր է: Քիչ տարի է քանի որ իմ հաջուիս բանելու սկզբը, տօն տեղ ըստալու համար աշխատ միայն իմ առողջքին ինչոցութիւնն ինձի սգնեց: Կին բան մի օժիտ չըերաւ. բայց իրեն հնա կարդաելուս վայ զղացած չեմ: Մէջիրնիս սկրով ենք, կարդ կանոն ունենք ու աշխատութեամբ մեր ապրուսոր կը ճարենք: Գետ մեզմէ շատ աւելի ինչզեւը կան: — Զէք կրնակ որդիկաք ձեր առուստը բլ քիչ մանելի ընդուրակիլ: — Ենոր սատի պէտք է: — Ծան: — Է՛ս: ... Աէ որ 10,000 ֆրանկ ունենար: — Ա՛, ասիկա ովտք եղածէն ալ աւելի է: անոնք ու ժբութեամբ շատերուն վայ շուք կրնամ ձգել: — Վզեկ է, ուրեմն ձեր ճիշդ անսնն ու մահանանը բնի առեք, կարելի է որ ձեզի սգնութիւնն մը կարենամ հօգալ:

Վրէցագործն անոր խնդիրը կատարելէն և առ և նորէն իր գործքը միրու տունց ամեննեւն առ պատահածին վրայ ճուածելու, որովհետեւ անհանգի մարդուն խոսաւում սովորաբար պատահած ու շատարուած խոստումը առաջարար պատահած ու շատարուած խոստումներուն տեղը գրաւ: Ի վերայ այս ամենայինի կէս օրէն ենարք դէք ի ժամն երկուոքին նշյալ նորդը նորիւն եկաւ, ձեւազն ավելի ծալլուած ու կնքուած փաքրիկ ծրար մը բանած, զորն որ Պր. Գ. Հ. ին առաւ ու ըստաւ. Աս աւանդը ձեզի կը յահնենամ ու կը պայտանիմ որ Զ՛Կ ժամ շանցած շաբանքը: Խօն որ վաղը ժամը երկուոքին վիս նորէն չէք տեսներ նէ, ճրարը բացէք. մէջը ձեզի վերաբերեալ բան մը կը գտնէք:

Երկրորդ օրը իրիկուան ծրագն արկղագործին
ուշին հանգիստեցա, զբո՞ն որ զրեթէ մուտքած էր:
Անձը ասիսկելով կնիքը բացաւ ու մէջ նախ
քրուտեք մը գտաւ, որն որ հետեւեալ իմաստն ու-
ներ: Սախիպէ պատճառներու համար կը հարկա-
ցրիմ ինք զննես մեացրինէ: Գարդիչն հեռու տեղ
մը կ'երեւամ՝ միուս զրածն կատարեցու: Դուք աս
տաղեքը կարգացած առեն՝ այլ ևս աշխարհքն վոց
պիտի չգտնեսիմ: Մեռնելու յառաջ ուղեցի որ հա-
մեսա ընտանիք մը երջանիկ ընեմ: Զեր վոց տուած
տեղեկութիւններու զիս կը համազեն որ իմ առաջի
կը տեղը պիտի գտնէ: Աս թշթիս հետ մէկանից
10,000 ֆրանդ ալ կը գտնէք, պարզեւասուու-
մեան թշթով մը՝ որն որ զնեղ նցյ դաւաբին
օրինաւոր աեր կը կացուցան: :

Վարդին մէջ առ նորմակէն զատ թերթ մ'ու-
կար, որուն մէջ եր պարզեւասուութեան թուղթն

Հեղու սրագիբն Աւատաբայի ուկեհամբներուն
խց տեղակալթիւն մը կը հրատապածէ, որուն նայե-
ռով, նզին տեղիքան առին անհանում կ'երեւաց, և ու-
սկի համբներուն տարած ուժիւնն այնչափ ընդարձակ
է, որ կարեցի չէ որոշել թէ իր առհմանն ուր կը հաս-
իր Հրատապայի կազմանե պինկարայի և Օգդուեի
լիբացն իրանց շվեմաներուն մէջ առի կը գտնուի:
որ նմա ասուիճանի տարածութեան ուեղ է:
Ամենակարայէն գեղ ի հրասի ալ երթապոյ պինչեւ
պարսէնս լիուր ուկի կայ: Աւոսի ասկից կ'երե-
աց որ սուկին հարաւէն գեղ ի հրասի Է՛ աստիճան
պարսէնեամբ կը տարածուի: Արեւելքի կոզմանե
միջւն 150 աստիճան երկայնութեան առի գրա-
տ եցու, իսկ որեւէնից կազմանէն պինչւն 130 աս-
տիճան երկայնութեան, պինչեւ որ սուկի համբնէնը
11 աստիճան երկայնութեան կը տարածուի: Վա-
ստիճաննեն մէջ օր առար վարչ առեց նոր երակներ
ուրս կ'եղին եւ առանց խճի ու տեղափ իսպանուր-
բի զաւ ժայռերու ձեզ քրուածներու: Մէջ Մինչւ-
նիակ որձաքրբի ուկւաց երակները գետ կորպաւ-
ալ չեն հանուած, որավետեւ միջանիւր կը պակ-
ին, բայց մէյ մը որ կառնի մերձնան հօն որ ձևնէ,
ու առան որձաքրբի լիբնըն առաւու թիւնու առի
ու առն: Խօսին ը ասասիսան մէջ առն ձեւու եւ

սունիք : բայց ըստ մեծի մասին՝ ցորենահամար ձեզ
այս եւ մասկը կապահանգ կ'ըլլան : Այսքան անզի-
ութիւնները կը համոզանեն թէ ուժեխցիղներուն
թիւն արդէն 500,000ի հասոր է, և գետ շարա-
սակ կ ավելականներ կ'երթան : Այս կարծուի որ առ
արքի բնակչաց բազմութիւնը կրկնապատճի : Վահակ
որ հայութ որ Աստրաֆիան մինչեւ տարւոց վերջ
ունե 600 միլիոն քրանչի ոսկի յասաւ բերած
պահանջ որ ըլլաց, որմէ ուսնակ կը հետեւցընեն որ ա-
ւայցն գինը հարկաւորապէս պիտի որ ինչու :

փարիզ տառղճակղործի աշկերտի մը մոյրը, ի դրվագն առնը չը տնուած առեն վերնայարկին կրցուած սենեկին մէջն շատ անդամ ձայներ առնելով, կը զարմանագ ու ննիք իրեն կը մասնէր թէ դրվագն խցին մէջ անոր բացակայութեան առեն ով ընթաց ըլլալ: Հաս անգամ ննիք հն կ'ելէր կ'երեար, նցին գունէն ականջ կը դնէր եւ միշտ առնաւայն կը լսէր: Ըստիկով վերջապէս հասուատ մորը ըրաւ, որ մէկը խցին մէջ ծանր քայլերով վեր վոր ներթայ կու գոյ: Աս բանին ինչ ըլլալ խմանալ ու վրով, գնաց գարբին մը կանչեց: Գուուլ կը բարձր մէկը կը ճանին. մէյ մ'ալ ինչ կը նային . . . հշմարիս էշ մը, մօվ ու սկրավ լցուն զեր էշ որ: Ինուջ ու զարդացն աս բանին վոր ունեցած արմացումը ստորադրելի անհնար է, ինչպէս նաև անկարելի է ստորագրել ան երկայնականջ Տիրին այս խուցն ինչ վիճակի մէջ խոթած ըլլալը: Երի ունեցու կը որ երիտասարդով տուն դարձաւ, Ան ինչ . . . հարցուց մայրը, նցիդ մէջ աս առառ մէկը վեր կ'երթար կու գոյ: Ըս առտու, պատասխանեց դրգին շփոթած ած, . . . հա, . . . անիկա . . . անիկա մ հզիկդացքս պիսո՞ր ըլլալ, որն որ մէր տան առ ևն անցած ժամանակ ինձի պցշելութիւն ըրաւ: — Եաց հարկ չեղաւ առաջ յառաջ տանելու համար միորն աւելի յոշեցնել: որովհետեւ մայրին խոնցոց բնակուրանին բացուին ու իր բնակուին յայտնուիլը: — Դարբինը, ինչպէս բնական, աս զէպքը բոլոր մատին մէջ տարածեց, մինչեւ ստիկանութեան ականջն ալ հասաւ: Նցին ստիկանութեան քանին մը որ յառաջ կ'եղացի կին մը ծառուցած էր մէջ ննիք իր էշ վաճառքով բեռնաւորած՝ փարփառ գալուկ, նցին մէկուն յոնձնած էր գահելու, և քիւ մը երգը երիտասարդ մ'եկած իր ուղարմանէ էն տաճած տարած էր ու նցին տաճելուն թէ պատահնին եւ թէ էն անկարելի եր զինքն աստիճաններէն վար իշելնել: ուրիշ միջոց շնաց շնաց, բայց նթէ մէջքէն շուած պայել ու պատուհանէն վար իշեցընել, որն որ մայրու դրակողներուն խնսուց արէկ մէկ տոիթ դառաւ: երիտասարդն ամէն բան խոտափանեցաւ, այս կը պետք էր գարդիկոն բարձր եղած էր, և անկարելի եր զինքն աստիճաններէն վար իշելնել. ուրիշ միջոց շնաց շնաց, բայց նթէ մէջքէն շուած պայել ու պատուհանէն վար իշեցընել, որն որ մայրու դրակողներուն խնսուց արէկ մէկ տոիթ դառաւ: երիտասարդն ամէն բան խոտափանեցաւ, այս կը պետք էր գարդիկոն բարձր եղած էր, բայց եր ու հոգի գտնուեցան, որոնք վեպսեցին թէ իշուն ողցուած օրը՝ ննիք զանիկա իրենց ծախիչ ուզիր: Ըս միջոցնեան նոյելով՝ գատասարն զինքն իրու տարւան բանի գատասարուեց:

ЧЕРВЬ ТРИФИЛЕНЬ

ЧИСЛЕННОСТЬ 5

Сільськогосподарські	100	грн/т	вагібр'ї	—	арх.	Фінанс.	загальні
животини	100	грн/т	вагібр'ї	Фінанс.	114 $\frac{1}{2}$	..	1/3 ..
птиці	80	грн/т	вагібр'ї	—	112 $\frac{1}{2}$	..	2 ..
шкіри тварин	1	грн/кг	вагібр'ї	—	11.8	..	2 ..
животини	100	грн/т	вагібр'ї	—	..	..	2 ..
птиці	300	грн/т	вагібр'ї	—	134	..	2 ..
шкіри тварин	300	грн/т	вагібр'ї	—	112 $\frac{1}{2}$	..	2 ..
шкіри	300	грн/т	вагібр'ї	—	134 $\frac{1}{2}$	..	2 ..
птиці	120	грн/т	вагібр'ї	—	112 $\frac{1}{2}$	..	3 ..
Інші землеробські	311 898	грн/т	вагібр'ї	—	..	13 ..	загальні